

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directeurenoverleg Crisisbeheersing (DOCB)

Veiligheidsregio's Risico en
Crisisbeheersing
Contactpersoon
(10)(2e)

Datum
9 april 2020

memo

Handboek crisisbeheersing Caribische delen van het Koninkrijk

Gevraagde acties:

1. instemmen met bijgaand Handboek crisisbeheersing Caribische delen van het Koninkrijk (bijlage 1);
2. aan het NCC, als penvoerder van het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming, verzoeken om bij een eerstvolgende wijziging van het NHC de aansluiting met de Caribische delen te verduidelijken in het NHC.

Aanleiding

Na de orkanen Irma, Jose en Maria in 2017 met ernstige gevolgen voor de bovenwindse eilanden Sint Maarten en de openbare lichamen Sint Eustatius en Saba van het Koninkrijk der Nederlanden zijn veel leerpunten over de aanpak van deze ramp op de (ei)landen naar voren gekomen. De Inspectie Justitie en Veiligheid kwam tot de conclusie dat het functioneren van het systeem van de rampenbestrijding op de openbare lichamen nog niet helemaal is zoals in de Veiligheidswet Bonaire, Sint Eustatius en Saba (VwBES) is beoogd¹. In dit kader heeft de minister van Justitie en Veiligheid op 14 februari 2019 tijdens een Algemeen Overleg van de Tweede Kamer de toezegging gedaan een National Crisisplan Caribisch Nederland op te stellen.

Het Directeuren Overleg Crisisbeheersing (DOCB) heeft in juli 2019 vervolgens besloten dat uit praktische overwegingen in één document zal worden ingegaan op de samenwerking tussen Europees Nederland en de zes (ei)landen binnen het Koninkrijk op het gebied van crisisbeheersing. Hierin voorziet het voorliggend "Handboek crisisbeheersing Caribische delen van het Koninkrijk" (Handboek)².

Het Handboek

Het Handboek is onder leiding van JenV, in nauwe samenwerking met BZK, en met deelname van I&W, VWS, DEF, BZ, EZK, NCC, LOCC, SZW, OCW, LNV, de waarnemend Rijksvertegenwoordiger en na afstemming met de openbare lichamen en de landen opgesteld (bijlage 2 betrokkenen ministeries).

¹ Kamerstukken II 2018/19, 31568, nr. 204.

² Er is voor gekozen het document Handboek te noemen en geen Nationaal crisisplan. Deze benaming sluit aan bij de op rijksniveau gehanteerde eisen voor een Handboek. Zie ook memo DOCB "Aanpak en planning nationale crisisplannen actuele dominante risico's en dreigingen NVS 2019" dd 4-12-2019

Het Handboek is generiek van aard en gaat in op de rollen, taken en verantwoordelijkheden van de verschillende crisispartners van de zijde van EU-NL als ook van de zijde van de openbare lichamen en de landen tijdens de warme fase van een crisis. Het Handboek is een aanvulling op de bestaande rampenplannen van de openbare lichamen en de landen alsmede een aanvulling op het coördinatieplan boveneilandelijke rampenbestrijding en crisisbeheersing van de waarnemend Rijksvertegenwoordiger. Ook beschrijft het Handboek op hoofdlijnen de processen die spelen bij crises.

Veiligheidsregio's Risico en
Crisisbeheersing

Datum
9 april 2020

De in het Handboek opgenomen procesbeschrijving bijstandsaanvraag is reeds in gebruik genomen tijdens de huidige COVID-19 crisis. Op grond van de Veiligheidswet BES moeten bijstandsaanvragen via de Rijksvertegenwoordiger worden ingediend. Deze procesbeschrijving biedt echter de mogelijkheid bijstandsaanvragen rechtstreeks bij het NCC in te dienen. Ingeval van een rechtstreeks bijstandsverzoek aan het NCC moet de waarnemend Rijksvertegenwoordiger wel worden geïnformeerd zodat zijn informatiepositie is geborgd. De belangrijkste reden voor deze aangepaste procedure is om een versnelling van het proces te bewerkstelligen. Een verzoek om bijstand kan immers zeer urgent zijn.

Relatie met het Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming (NHC)

Tijdens het opstellen van het Handboek is geconstateerd dat in het NHC geen aandacht is besteed aan de openbare lichamen, de Rijksvertegenwoordiger en de andere landen binnen ons Koninkrijk.

Het is noodzakelijk bij een herziening van het NHC (tijdspad nog niet duidelijk) dit ook te bezien op de samenwerking met deze (bestuurs)organen.

Vervolgtraject

Na uw instemming zal het Handboek worden aangeboden aan de crisispartners in Europees Nederland en in het Caribisch Gebied. Daarnaast zal het ter informatie worden toegezonden aan de Stuurgroep Caribisch Nederland en ter kennisname worden geagendeerd in het Justitieel Vierlanden Overleg (JVO). Op deze wijze is het Handboek tijdig beschikbaar met het oog op het komende orkaanseizoen.

BZK en JenV zullen, conform staande afspraken over het beheer van nationale crisisplannen en handboeken, het Handboek gaan beheren en wanneer nodig actualiseren. Element van die actualisatie is, bijvoorbeeld naar aanleiding van geleerde lessen tijdens crises, de beoordeling of het Handboek moet worden uitgebreid met samenwerkingsafspraken en processen voor specifieke crisistypen.